

طرح درس چیست؟

www.ketab.ir

نویسندگان:

عدنان مرادی، بابک کریمیان

سرشناسه	: مرادی، عدنان، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: طرح درس چیست؟
مشخصات نشر	: تهران: راز نهان، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۵۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۸-۵۷۰-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیکای مختصر
یادداشت	: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است
شناسه افزوده	: کریمیان، بابک، ۱۳۵۷ -
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۸۱۹۵۹۴

عنوان کتاب	: طرح درس چیست؟
مؤلفین	: عدنان مرادی، بابک کریمیان
صفحه‌آرا	: فرشته زند
نوبت چاپ	: اول ۱۳۹۴
شمارگان	: ۱۰۰۰ نسخه
ناشر	: راز نهان
قیمت	: ۵۰۰۰ ریال
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۸-۵۷۰-۷

تلفن مرکز پخش: ۶۶۹۰۱۸۴۱

نویسندگان:

عدنان مرادی، بابک کریمیان

۱۱	مقدمه
۱۱	تعریف طرح درس
۱۲	تاریخچه نوشتن طرح درس
۱۲	اهداف طراحی طرح درس
۱۴	چگونه از طرح درس در مدارس خود استفاده کنیم؟
۱۵	نکته
۱۶	روش تدریس
۱۷	شیوه‌های تدریس
۱۸	روش کنفرانس (گرد هم‌آیی)
۱۸	روش شاگرد استادی
۱۸	روش چند حسی (مختلط)
۱۹	روش حل مسئله
۲۰	روش پروژه‌ای
۲۰	شیوه سخنرانی
۲۰	شیوه بازگویی
۲۱	شیوه پرسش و پاسخ
۲۱	شیوه تمرینی
۲۱	شیوه بحثی
۲۲	شیوه نمایشی
۲۲	شیوه آزمایشی (روش اجرا کردن یا یادگیری بوسیله عمل)
۲۳	شیوه گردش علمی
۲۳	الگوی ایفای نقش
۲۴	روش کارگاهی

مرحله مشارکت.....	۲۴
الگوی دریافت مفهوم.....	۲۴
الگوی تفکر استقرایی.....	۲۵
الگوی آموزش کاوشگری.....	۲۵
الگوی پیش سازمان دهنده.....	۲۶
الگوی یادسپارد.....	۲۶
الگوی رشد کلی.....	۲۷
الگوی کاوشگری علمی.....	۲۸
الگوی تدریس غیر مستقیم.....	۲۸
الگوی بدایع پردازی (افزایش فکر - الاق).....	۲۹
الگوی آگاهی یابی.....	۳۰
الگوی دیدار در کلاس درس.....	۳۰
الگوی پژوهش گروهی (تفحص گروهی).....	۳۱
الگوی آموزش آزمایشگاهی.....	۳۱
الگوی کاوشگری علوم اجتماعی.....	۳۲
الگوی یادگیری در حد تسلط آموزش مستقیم.....	۳۲
چینش و چیدمان کلاس.....	۳۳
فرم‌های پیشنهادی طرح درس.....	۳۳
چگونگی تنظیم طرح درس.....	۳۶
مراحل طرح درس.....	۳۶
مشخصات کلی.....	۳۶
اهداف آموزشی مبتنی برحیطه‌های یادگیری.....	۳۷
مواد و وسایل آموزشی.....	۳۷
پیشنهاد نگارنده.....	۳۸

تولیدات محتوایی	۳۸
روش یا روش‌های تدریس	۳۹
فعالیت آغازین (ایجاد انگیزه)	۳۹
ارزشیابی پیش از تدریس	۴۰
ارائه درس	۴۰
بایدهای تدریس	۴۱
نبایدهای تدریس	۴۲
نتیجه‌گیری و جمع‌بندی مطالب	۴۲
ارزشیابی پایانی	۴۳
فعالیت‌های پایانی و تکمیلی	۴۳
یک پایان خوب	۴۳
نمونه طرح درس روزانه و سالانه	۴۴
طرح درس سالانه	۴۶
مراحل نوشتن طرح سالانه	۴۷
امتحان	۴۸
برگه امتحانی باید دارای ویژگی‌های زیر باشد	۴۹
ویژگی‌های یک برگه امتحانی	۵۱
سخن پایانی	۵۳
منابع	۵۵

در این کتاب می‌خوانید:

- آشنایی با طرح درس و اجزای آن
- آشنایی با نوشتن طرح درس
- آشنایی با روش‌های تدریس در کلاس
- آشنایی با سبک‌های تدریس
- آشنایی با نمونه‌های طرح درس روزانه و سالانه

www.ketab.ir

مقدمه

طرح درس را می‌توان راهنمای نقشه تدریس نام نهاد زیرا در آن توجه به تمامی نکات در حین تدریس لحاظ می‌گردد نیازها و پیش نیازهای هر درس در هر روز مشخص می‌گردد اهداف درسی و اهداف معلم روشن و خواست‌های وی و انتظاراتش را مشخص می‌نماید و نیز امکانات مورد نیاز را پیش‌بینی می‌کند.

یک طرح درس خوب همانند شخصیت هر معلم می‌تواند منحصر به فرد نیز باشد و روزانه و برای هر درس و به طبع به گونه‌ای خاص طراحی گردد. هر طرح درس کاملاً روشن اهداف درس خواسته‌ها و نیاز را مشخص نموده و از تکرار اشتباهات جلوگیری نموده و می‌تواند سایر معلمان را از تجرب ما بهرمند گرداند.

نوشتن یک طرح درس تمرینی است که معلم هر روزه در کلاس آن را اجرا می‌نماید اگر چه این اجرا به صورت شفاهی و عملی است اما بدین نکته طرح ریزی گردیده و نهادینه شده است و هدف از نوشتن آن انتقال دانش و توانایی‌های حین تدریس به معلمان تازه استخدام و سایر همکاران است.

تعریف طرح درس

طرح درس سندی است که اجزای مختلف فرآیند آموزشی فعال برای مشارکت دانش‌آموز به منظور دستیابی به اهداف آموزشی را ترسیم می‌کند. طرح درس ساختاری سازمان یافته برای تدریس و نقشه‌ای کلی برای هدایت فعالیت‌های آموزشی است و در آن مفاهیم، اهداف، فرصت‌های آموزشی و روش‌های ارزیابی یک درس مشخص، بیان می‌شود. در یک طرح درس مجموعه فعالیت‌هایی که معلم از پیش برای رسیدن به یک یا چند هدف آموزشی ویژه تدارک می‌بیند، پیش‌بینی و تنظیم شده است و معلم با کمک طرح درس می‌تواند فعالیت‌های ضروری آموزشی را به ترتیب و در مراحل و زمان‌های مشخص و به شیوه‌ای منطقی پیش ببرد.